

5. Millaiset koiranne luonteeseen liittyvät asiat tuovat teille eniten harmia jokapäiväisessä arjessa? Mikä koiranne luonteessa tai käyttäytymisessä aiheuttaa eniten huolta?

Vastaus saatiin yhteensä 85 amerkanakitasta, joista neljä oli käytöksen tai luonteen vuoksi lopetettu tai vaihtanut kotia näistä syistä.

Ei ongelmia, vähän tai harvoin ongelmia oli 47 koiralla.

Ei ongelmia yht. 33 koiraa.

1. 24 x vastausta ei ongelmia/murheita.

Lisäksi:

2. Ei ongelmia, mutta yleisesti amerkanakitoiden luonteessa harmittaa miellyttämishalun puute. Haluaisin, että koiraa voisi pitää irti esim. metsässä ja voisin olla varma, että se tottelee jos tulee vastaanulijoita. Vieraskoira-aggressiivisuus tuo ongelmia siinä suhteessa, ettei voi olettaa että oma koira tulee toimeen muiden koirien kanssa.
3. 2 koiraa; ei ongelmia, paitsi jos siksi lasketaan ainainen pysähtely, kun ihmiset ihailevat näiden upeaa ulkonäköä ja hienoa käytöstä ja kysyvät rotua.
4. Ei ongelmia, mutta ei voi pitää irti. Tämä on hyväksytty jo rotua harkitessa.
5. Ei ongelmia, mutta voisi kuvitella, että jos pääsisi lenkillä irti, niin se saattaisi lähteä riistan perään. Mutta koira on ulkoillessa aina taluttimessa.
6. Ei ongelmia. Koulutuksella kaikesta on selvitty ja arki on saatu toimivaksi kaikissa tilanteissa.
7. Ei ongelmia, mutta joskus ehkä vähempikin uteliaisuus riittäisi.
8. Ei siedä muita koiria, mutta tämän kun tietää ei se enää ole ongelma.
9. Ei ongelmia, mutta täytyy tietää kenen koiran kanssa se tulee juttuun ja kenen ei.

14 kpl vähän tai harvoin ongelmia, tai ongelma pääsääntöisesti ja voitettu, tai omistaja ei koe asiaa suureksi ongelmaksi/ongelmaksi lainkaan:

1. Huolta on kuukausittain taikka harvemmin, on laajentanut reviirinsä ja kun pihossa on käynyt ahma tms. pikkupeto, lähtee herkästi perään. Hiukan pelottaa et kuvitteleeko kaikille pedoille yksin pärjäävänsä...
2. 2x Suhtautuminen huonosti käyttäytyviin vieraisiin koiriin. Asia on tiedossa ja siihen osaa varautua.
3. Aikaisemmin todella voimakas puruongelma ja levottomuus, omistajien päälle käyminen säännöllisesti, pääsääntöisesti päivittäin. Nyt asia on korjaantunut ja ongelmaa ei enää ole. Nyt eniten päänvaivaa tuottaa

- vieraskoira-aggressiivisuus ja varautuneisuus muita ihmisiä kohtaan, mutta ongelmat ovat melko lieviä eivätkä hankaloita juurikaan arkea.
4. Eniten harmia on tuottanut vieraskoira-aggressiivisuus. Olemme tähän kyllä jo tottuneet emmekä vie/pakota koiriamme tilanteisiin, missä he kokevat epämukavuutta tai toisen koiran aggressiiviseksi.
  5. Pidättyväisyys ihmisiä kohtaan. Pidin sitä aluksi ongelmana, on iän myötä rauhoittunut. Varsinkin miehet ja pienet lapset on "kummallisia". Pidättyväisyys ei aiheuta ongelmaa kun kerron vieraalle, ettei puhu koiralle tai katso koiraan, vaan antaa koiran käydä tutustumassa häneen.
  6. 2x Se mikä eniten tuo huolta on se vieraskoira-aggressiivisuus. Maalla ongelmatilanteita tulee harvoin.
  7. Vieraskoira-aggressiivisuus. Tästä syystä vapaana pitäminen hankalaa ja tapahtuu ainoastaan korvessa. En kyllä pidä edellä mainittuja asioita isoina ongelmina, koska ominaisuus oli tiedossa.
  8. Vieraille koirille äriseminen, joidenkin (vieraiden) ihmisten pelkääminen ja joidenkin vanhojen asioiden muistaminen ja pelkääminen. "Oireet" eivät ole mitenkään erityisen hankalia.
  9. Eroahdistus alkuaikoina, joka saatu helpottamaan.
  10. Ei muuta harmia, kuin se, että hankala välillä saada ulkoa sisälle.
  11. Vieraskoira-aggressiivisuus on ainoa huono puoli. Ongelma ei ole silti mikään liian suuri, koska sietää myös ison määrän muita koiria. Koska ei räyhää kuin murto-osalle niin en stressaa sitä paljoa. Yleisesti ei siedä sakemannin/AA:n näköisiä eikä collien näköisiä koiria.
  12. Olisi mukavaa, jos koiraa voisi irtikin pitää, mutta tämän tiedostin jo rotua ottaessani, että näin ei ole.
  13. Ei ole oikeastaan muuta arjen harmia kuin joidenkin koirien ohittaminen. Ulostamisen kanssa on ongelmia kun lähdevä kauemmaksi, ei halua ulostaa reviirilleen. Talvella säikähti auratraktoria, jonka jälkeen on jäänyt varuillaanolo jo pelkän traktoriäänän kuullessaan.
  14. Eroahdistus, tosin en pidä sitä ongelmana vaan merkinä uskollisuudesta ja sosiaalisuudesta. Lenkkeilemällä kunnolla ja eri aktiivileluilla/leikeillä olen purkanut energiaa ennen töihin lähtöä.

Luonne-/käytösasioita, joista omistajalle on harmia/ongelma, 34 kpl.

10 kpl, joissa pääongelma vieraisiin koiriin suhtautuminen, ohitukset:

1. Vieraisiin koiriin suhtautuminen; koirani on rauhallinen, kunnes toinen koira lähtee "haastamaan". En luota 100% omaan, enkä varsinkaan toisten koiriin.
2. Aggressiivisuus muita uroskoiria kohtaan. Eroahdistus. Ei siedä tassuihin koskemista tai asennon muuttamista. Hoidossa ollessa on pariin kertaan yrittänyt näykkäistä lähelle tulevaa vierasta.
3. Suhtautuminen vieraisiin koiriin, ottaa haasteen hanakasti vastaan. Kova käyttämään hampaitaan ihmisiin, ihan pennusta lähtien. "Hammasta" kyllä tulee herkästi, varsinkin kun haluaa huomiota itselleen. Yhden kerran huomauttanut tutulle vieraalle nappaamalla häntä kädestä.
4. 2x vetävät remmissä ja pyrkivät vieraiden koirien kimppuun. Vaatisi aikaa ja keskittymistä kouluttamiseen, jota ei ole joten ongelman kanssa on elettävä.
5. Eniten sydämentykytystä on aiheuttanut irtokoirat, joita välillä kohtaamme. Niille ei mahda mitään. En voi luottaa, etteikö purisi, jos toisen naama tai haju ei miellytä.
6. Arvaamattomuus ja äkkipikaisuus muiden koirien kohtaamisessa. Kiivastuu helposti.
7. Yrittää dominoida ja näykkii herkästi esim. leikkiessä. Kaupunkilenkillä käytetään kuonopantaa, jotta on helpommin hallittavissa ohitustilanteissa, provosoituu helposti jos toinen koira aloittaa rähinän, muuten ei juurikaan tuottaisi ongelmaa.
8. Vieraiden koirien ohitustilanteet varsinkin "omilla" lenkkipoluilla aiheuttavat päänvaivaa. Koira on ohitustilanteessa kuin viritetty pommi. Jos vastaantuleva koira ohittaa rauhallisesti, saattaa ohitus sujua suht mallikkaasti. Myös ajoittain ilmaantuvat askarteluinnostukset harmittavat.
9. Haasteeseen vastaaminen. Se on meillä työn alla, eli siis jos vieras koira haastaa, niin siihen ei tarvi vastata (lähinnä koirapuistotilanteet yms).

9kpl, pääongelma varautuneisuus tai muut haasteet vieraiden ihmisten/lasten kanssa:

1. Haasteellisinta on se, että koiran luonne ja ulkonäkö eivät kohtaa. Se näyttää pehmonallelta mutta ei siedä vieraita ihmisiä ihollaan, kun taas ihmiset lässyttää sille ja yrittää silittää. Koiran ainoa huono puoli on vähän liiallinen täpäkkyys. Pari vuotta sitten puraisi naista käteen meidän ovella. Toisten koirien ohitus ja läsnäolo on aiheuttanut haasteita.
2. Varautuneisuus vieraita kohtaan.

3. Murisee ja vahtii vieraita, tyttärien kavereita ei viitsi pyytää kylään jos en ole itse paikalla. En täysin luota näissä tilanteissa koiraani.
4. Koiran epävarmuus ja pelokkuus vieraita ihmisiä kohtaan. Vastaantulevien ihmisten päälle hyppiminen.
5. Tietyille/tietyille ihmisille on vähän enemmän päälleikävä. Olen yrittänyt kyseisiä ihmisiä kouluttaa.
6. Lähinnä se, kun muutama lapsi pääsi lyömään koiraa sen ollessa pentuna narussa, niin suojelee nyt omia lapsia liikaa.
7. Pidättyväinen ja jopa arkakin jollain tapaa.
8. Joistakin ihmisistä koirani ei pidä ja murisee hiljaa. Voi johtua myös vieraista itsestään.
9. Vieraita ihmisiä kohtaan varautunut. Uusin haaste on vauvan suojelu, joka ei vielä ole aiheuttanut harmia, mutta viitteet ovat olemassa.

4 kpl, pääongelma arkuus, pelot jne:

1. Arkuus, vähäänkään hermostun mistään ja menen kohti, niin kusee jopa alleen.
2. Harmia tuovat itsepäinen sähellys, joka johtaa kieltoihin. Huolta aiheuttaa jonkinasteinen arkuus.
3. Synnynnäinen arkuus, jonka kanssa tehty töitä. Kasvattajasta vain haittaa. Pentuesisaruksilla samoja oireita.
4. Ei voi käydä näyttelyissä, teltat ja kuulutukset saa koiran paniikkiin. Myös kaupungissa esim. tuulessa liehuvat lipputangot tai tunnistimella toimivat liukuovet, mätsäreissä kehänauhat ovat pelottavia. Ei pysty rauhoittumaan autossa.

2kpl pääongelma eroahdistus:

1. Eroahdistus, jota helpotetaan monin eritavoin. Liikunta on yksi tärkeimmistä.
2. Eroahdistus on ollut ja on harminaa. Tämä on saatu kuriin/harmittomaksi vaivaksi sillä, että koira on sisätilan sijaan yksinoloajan ulkona, siellä ahdistus oireita ei jostain syystä ole.

2kpl, pääongelma resurssiaggressiivisuus:

1. Turhan terävä resurssiagressiivisuus. Erityisesti ruoka aiheuttanut monia kahnauksia niin koirien kesken, kuin ihmistenkin kanssa. Aikuisena koira on edelleen hiukan kyräilevä, mutta luovuttaa kaikki nappuloista raakaluuhun, omistajalle. Muilta ihmisiltä puolustaa edelleen voimakkaasti, minkä vuoksi kukaan muu ei saa koiraan lähestyä jos pattitilanne ruoan kanssa tulee.
2. Ainut miinuspuoli on ruoka-aggressiivisuus. Ajan kanssa olen saanut lievennettyä ei-toivottua käytöstä, mutta en usko että saadaan kitkettyä täysin pois. Asian kanssa on vain eletävä, ja kaikki meneekin pääsääntöisesti ihan hyvin. Hoitopaikan suhteen saa olla tarkkana, koska monet eivät ymmärrä että tuo koira voi tappaa ruosta.

7 kpl, joissa yksittäiset pääongelmat:

1. Itsepäisyys on joskus myös harmia tuottava piirre.
2. Luoksetulo-ongelma vapaana ollessa, mutta ei karkaakaan.
3. Riistavietti.
4. Innostuu liikaa toisia koiria nähdessään ja haluaa leikkiä kaikenkokoisten koirien kanssa, pienien koirien kohtaaminen haastavaa.
5. Ei voi ottaa laumaa. Minulla on lauma xxxx.ä, joiden kanssa aa pärjäsi n. 7kk ikäisestä eteenpäin listimättä niitä. X:n kanssa meni välit 3v yhteiselon jälkeen, mutta X haastoi ja vaihtoi kotia. Ympäristön pikkuräksyt on aina olleet ongelma. Silmät oltava selässä.
6. Nuori koira haukkuu vielä aika paljon. Samoin odotan vain että kasvaa aikuiseksi ja rauhoittuu vielä eikä hökellä niin paljoa. Eniten huolta aiheuttaa tai elämää vaikeuttaa se ettei voi antaa vieraiden tulla tuosta vain tai ilman omistajaa (aikuista) sisään, esim. lasten kaverit.
7. On alkanut varastelemaan pöydiltä yksin jäädessään. Myös se, että ei pidä vieraista koirista iholla, on ehkä pienimuotoinen ongelma joidenkin muiden koirien omistajien taholta, kokevat ongelmaksi kun ei saa päästää omaa koiraan haistelemaan.

4 kpl käytöksen vuoksi lopetettujen tai uuteen kotiin siirtyneiden koirien ongelmat:

1. Suurin ongelma vieraat ihmiset ja muut eläimet, puri kotona vieraita ihmisiä tai yritti tappaa muut eläimet. Ongelmaksi koitui

myös koiran oleminen yksin kotona. Ei tottunut olemaan yksin sisätiloissa/tai suljetuissa huoneissa vieraiden aikana tai tarhassa, vaan kävi ylikierroksilla ja osoitti rajusti mieltään.

2. Arvaamattomuus ja pidättyväisyys vieraita ihmisiä kohtaan oli suurin ongelma. Käytös tuli ilmi, jos koiran reviirille tuli vieraita, tai jos joku yritti lähestyä koiraan reviirin ulkopuolella. Lisäksi koira jumitti aggretilaan, jos siihen sattui pääsemään. Kävimme koirakouluttajalla yhteensä kolme kertaa. Heidän neuvojensa avulla koira pysyi hallinnassa, mutta sen kanssa eläminen oli erittäin rankkaa, sillä aina ihmisten ilmoilla minun piti kokoajan havainnoida ja ennakoida koiran eleitä, mutta myös ohikulkijoiden. Olin aina 110 %:sti hereillä.
3. Jatkuva läheisriippuvuus, läähätys, hermostuneisuus.
4. Tuhoi huonekaluja ja kotia vaikka jäi toisen koiran kanssa, ei auttanut liikuttaminen eikä aktivointi, oli myös uroskoira-aggressiivinen.